

Дериглазов Леонтій Васильович,
кандидат фізико-математичних наук,
доцент кафедри економічної кібернетики
та математичних методів,
завідувач відділення
заочного та дистанційного навчання;

Перхун Лариса Петрівна,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри економічної кібернетики
та математичних методів,
завідувач сектору
дистанційного навчання;

Товмаченко Ніна Миколаївна,
кандидат технічних наук,
старший науковий співробітник,
заступник завідувача сектору
дистанційного навчання;

Національна академія статистики, обліку та аудиту

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В НАСОА: «LOOKING BACK, LOOKING FORWARD»

Сьогодні дистанційне навчання (ДН) у вищих навчальних закладах (ВНЗ) України реалізується, як правило, через використання відповідних технологій для студентів очної та заочної форм. Але в сучасних умовах ДН може і повинно застосовуватись як окрема форма навчання. Таке право визначено у пункті 2.2 розділу II Положення про дистанційне навчання, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України № 466 від 25.04.2013.

У Національній академії статистики, обліку та аудиту (НАСОА) запровадження технологій ДН у навчальний процес почалося з 2007 року. На той час популярною платформою в Україні для реалізації ДН були продукти компанії «Прометей» (активні користувачі – Національна Академія державного управління при Президентові України, Академія державної податкової служби України тощо). Протягом 2007–2015 рр. на базі зазначеного програмного забезпечення професорсько-викладацьким складом НАСОА було розроблено понад 300 дистанційних курсів, які успішно використовувалися для підтримки навчального процесу за напрямками підготовки «Фінанси і кредит», «Облік і аудит», «Прикладна статистика», «Менеджмент».

Протягом останніх кількох років більшість вітчизняних ВНЗ для організації та технічного забезпечення ДН перейшли на безкоштовну відкриту освітню платформу Moodle (<https://moodle.org>). Наразі система Moodle інтегрована в інформаційно-навчальне середовище НАСОА (<http://dl.nasoa.edu.ua/moodle/>), зокрема повністю синхронізовані бази викладачів та студентів, кожен з яких має особистий профіль на сайті, що надає їм доступ до наукових, навчальних, методичних, нормативних та інформаційних ресурсів Академії.

Узагальнюючи досвід використання технологій ДН у навчальному процесі НАСОА, можна виділити кілька етапів (рис. 1).

1 етап (2007–2009 рр.). Платформа «Прометей», модель організації навчання «Face-to-faceDriver або Complementaryclassroominstruction»: студенти працюють з навчальними матеріалами в аудиторії за комп’ютером, тьютор за необхідності відповідає на питання «слухачів» в онлайн-овому режимі, частка ДН – у межах 20% [1].

2 етап (2009–2012 рр.). Платформа «Прометей», модель організації навчання «Rotationmodel»: комбінація традиційного аудиторного навчання з «Face-to-faceDriver або Complementaryclassroominstruction». Форма навчання може бути фіксованою (за розкладом) або гнучкою на розсуд викладача, частка ДН – близько 30%.

»

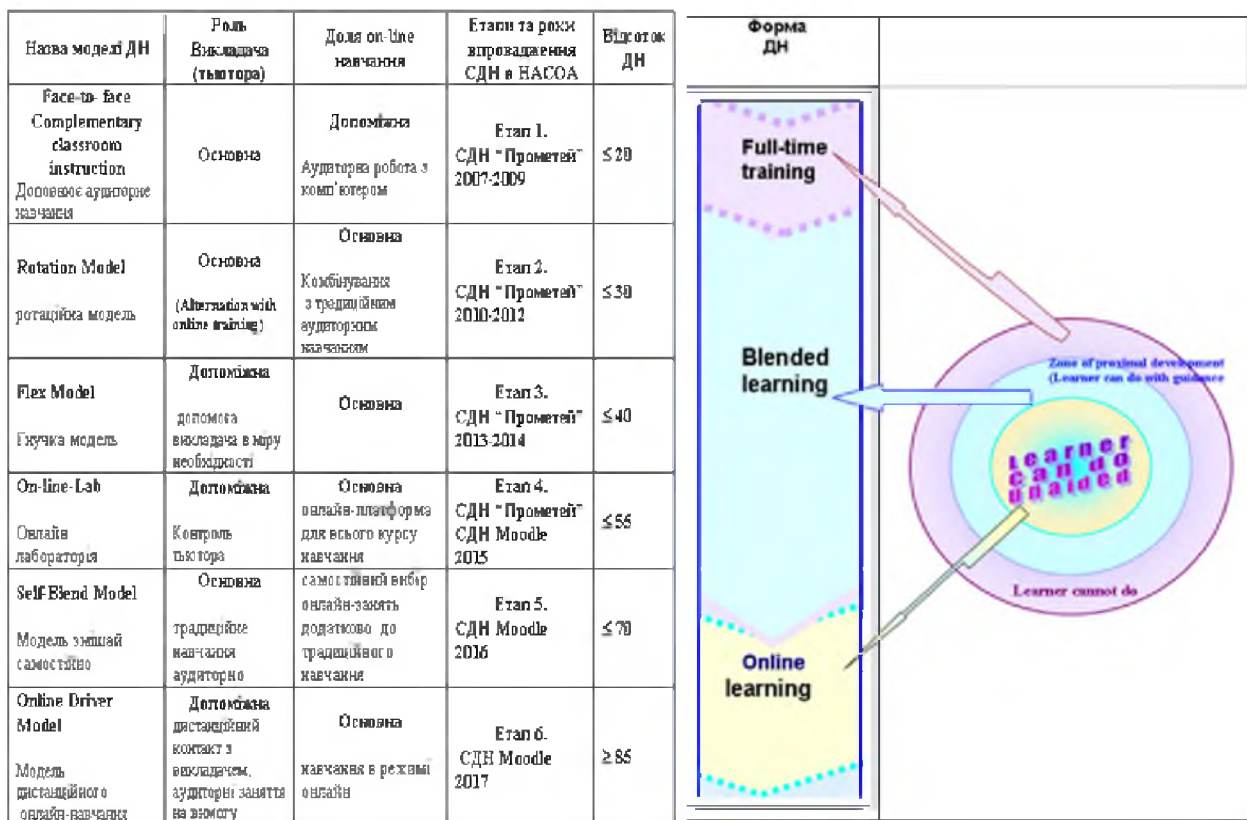

Рис. 1. Етапи розвитку дистанційного навчання в НАСОА

3 етап (2012–2014 рр.). Платформа «Прометей», модель організації навчання «Blending Learning»: студент отримує знання і самостійно онлайн, і очно з викладачем (частка ДН у межах 35%). У цей період між НАСОА і Хмельницьким національним університетом (ХНУ) був укладений договір про співробітництво з дистанційного навчання, у рамках якого розроблено 98 дистанційних курсів для економічних спеціальностей. У 2014 році платформу «Прометей» використовували для моделі організації навчання «FlexModel»: онлайн-складова є основою навчання студентів, навіть якщо певна діяльність і відбувається оффлайн, частка ДН – у межах 40% [2].

4 етап (2015 р.). Платформа Moodle, модель організації навчання Online Lab («Онлайн лабораторія»), в якій відбувається навчання під наглядом

викладача, але частка ДН сягає 55%. СДН «Прометей» є більш стабільною і захищеною, але це комерційна система і більшість вітчизняних ВНЗ використовують відкриту освітню платформу Moodle, тому в 2015 році НАСОА також почала впроваджувати Moodle. Для перенесення дистанційних курсів із СДН «Прометей» в Moodle використовувався пакет SCORM [3].

5 етап (2016 р.). Платформа Moodle, модель організації навчання «SelfBlendModel», в якій частка ДН не менше 70%. З метою адаптації викладачів НАСОА до умов праці в системі Moodle керівництвом Академії було організовано їх навчання в рамках вебінару «Технології розробки дистанційного курсу ТРДК-2016» (ХНАДУ, проф. В. Кухаренко) [3].

6 етап (2017 р.). Платформа Moodle, модель організації навчання «OnlineDriverModel» з часткою ДН понад 85% [3].

У підсумку слід зазначити, що дистанційне навчання – це перспективна технологія, яка, без сумніву, займає все більше місця у навчальному процесі підготовки та перепідготовки фахівців, особливо у зв'язку з активним просуванням в Україні та у світі концепції «навчання впродовж усього життя» (Lifelong Learning Programme).

Список використаних джерел

1. Garkusha V. Z., Tovmachenko N. M., Kurbatov O. O. (2009). Про впровадження інформаційних технологій в Державній академії статистики, обліку та аудиту Держкомстату України із застосуванням системи дистанційного навчання “ПРОМЕТЕЙ” (About application of information technologies in the State Academy of Statistics, Accounting and Audit of the State Committee of Statistics of Ukraine with use of the system of distance learning “Prometheus”) / (Scientific Herald of the State Academy of Statistics, Accounting and Audit (pp. 102-108), № 1, Kyiv: Derzhkomstat

2. Карпов В. І., Мазур М. П., Товмаченко Н. М. Аспекти провадження дистанційної освіти в Україні // Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту. – 2014. – №4. – С. 87-95. [Електронний ресурс] – Режим доступа:

file:///C:/Documents%20and%20Settings/N.Tovmachenko/My%20Documents/nvhas
tat_2014_1_15.pdf

3. Дериглазов Л. В., Кухаренко В. М., Перхун Л. П., Товмаченко Н. М. Досвід впровадження і використання СДН “Прометей” і Moodle в Національній академії статистики, обліку та аудиту. П’ята міжнародна науково-практична конференція «MoodleMoot Ukraine 2017. Теорія і практика використання системи управління навчанням Moodle». (Кнів, КНУБА, 26-27 травня 2017 р.): тези доповідей. – К. : КНУБА, 2017. – С.13